

NBU's Bransjestandard

INNHOOLD

i.	Innledning.....	3
ii.	Dykkersertifikater og dykkerbevis	3
iii.	Definisjoner	3
iv.	Referanser	5
v.	Generelle krav og ansvar	5
vi.	Krav til hygiene.....	8
vii.	Helsekrav	8
viii.	Helsemessige forhold	9
ix.	Selvforsynt svømmedykkerutstyr (SCUBA)	11
x.	Overflateforsynt dykking	11
xi.	Kontroll av utstyr	14
xii.	Operasjonelle krav	14
xiii.	Loggføring/rapportering	17
xiv.	Beredskapsplan.....	19

I. INNLEDNING

Dette er NBUs bransjestandard for arbeidsdykking innaskjærs. Den ble vedtatt brukt på NBUs generalforsamling 02. juni 2011. Bransjestandarden er sist revidert 18.02.2025 i henhold til ny forskrift, FOR 2011-12-06 nr. 1357: Forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav. Bransjestandarden vil bli revidert i takt med forskriftsendringer.

Ved dykking på landbaserte oljeinstallasjoner kommer NORSOK U-103 til anvendelse som gjeldende standard.

NBUs bransjestandard gjelder dykking ned til 50 meter. Dykking dypere enn 50 meter kan bare foretas som metningsdykking i samsvar med dykkeregulverket for petroleumsvirksomheten til havs.

II. DYKKERSERTIFIKATER OG DYKKERBEVIS

Bransjestandarden aksepterer følgende sertifikater:

- Norsk dykkerbevis klasse B
- Arbeidstilsynets dykkersertifikat klasse I, II og III
- Havbrukstilsynets (tidl. Petroleumstilsynet) overflateorientert dykkersertifikat
- IDSA Level 3 utstedt i Norge
- Andre sertifikater på klasse 1-nivå som Arbeidstilsynet aksepterer

Bransjestandarden aksepterer ikke følgende sertifikater:

- Dykkerbevis klasse A
- Sertifikat klasse R
- Sertifikat klasse S
- Andre tilsvarende sertifikater
- Alle typer sportsdykkersertifikater

III. DEFINISJONER

Beredskapsdykker

Dykker som er utpekt til oppgaven og er klar til øyeblikkelig assistanse.

Blandingsgass

En eller flere typer inertgasser iblandet en bestemt oksygenprosent etter behov.

Dykkeleder

Dykkeleder leder dykkeoperasjonen.

Dykkeoperasjoner

Med dykkeoperasjoner i denne standard menes yrkesdykking innaskjærs og opplæring i yrkesdykking.

Dykkerheis

Løfteanordning for å løfte dykkerkurv, våtklokke eller dykkerklokke mellom arbeidssted og overflaten.

Dykkerklokke

Nedsenkbart trykkammer som er laget spesielt for transport av personell mellom overflaten og arbeidsstedet ved vanlig atmosfæretrykk eller under forhøyet trykk.

Dykkerkurv

Utstyr brukt til å senke og løfte dykkere til og fra arbeidssted under vann.

Hjelmdykking

Overflateforsynt dykking hvor man dykker med free flow hjelm og tørrdrakt med eller uten halstetning.

Klokkedykking

Dykking med lukket klokke.

Lineholder

Lineholderen har ansvaret for livlinen både under utførelse av dykkeoperasjonen og i en nødsituasjon.

Metningsdykking

Dykkemetoder hvor dykkeren oppholder seg under trykk i lengre perioder slik at kroppens vev blir mettet med inert gass. Dekompresjonstiden er da ikke et forhold mellom dybde og tid, men kun av dybde.

Nitrox

Luft som er anriket med en høyere oksygenprosent enn naturlig luft.

Overflatedekompresjon med oksygen

Overflatedekompresjon med oksygenpusting i kammer (OD-O₂) er en dykkemetode der de dypeste dekompresjonsstoppene – til og med 12 meterstoppet - foretas i sjøen. Dykkeren rekomprimeres så i trykkammer til 15 meter og puster oksygen fra maske.

Overflateforsynt dykking

Dykking med pustegasstilførsel fra overflaten.

Pusteluft

Luft bestående av en naturlig blanding, ca. 21% oksygen og 79% nitrogen.

Selvforsynt dykking (SCUBA)

Dykking der dykkeren bærer med seg sitt forråd av pustegass.

TUP-dykking

(Transfer under Pressure). Dykkemetode med lukket klokke hvor dykkeren transporteres under trykk fra dybden til trykkammer på overflaten hvor selve dekompresjonen foregår. Benyttes i overflateorientert dykking som et alternativ til overflatedekompresjon og dekompresjon i sjøen.

Våtklokke

Utstyr som brukes til å senke og heve dykker til og fra en arbeidsplass under vann. Den øvre delen inneholder en gasslomme med pustbar gass.

IV. REFERANSER

Normative referanser

[Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv \(Arbeidsmiljøloven\)](#)

Forskrift om utførelse av arbeid, <http://www.lovdatab.no/for/sf/ad/xd-20111206-1357.html>

[Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning](#)

[Forskrift om systematisk helse- miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheten, 6. desember 1996.](#)

[Forskrift om trykkpåkjent utstyr](#)

[Forskrift om maskiner, 2009 05-20, nr 544](#)

[Norske dykke- og behandlingstabeller](#) (rev. 6)

Informative referanser

NORSOK U-100 Bemannede undervannsoperasjoner

NORSOK U-103 Petroleum related manned underwater operations inshore

[180413-WP-01-Guidance-Safe-Work.pdf](#) (EDTC)

IDSA International Diver Training Standards

IDSA Operational & Administrative Procedures

V. GENERELLE KRAV OG ANSVAR

Et dykkerlag består av minimum fire personer: Dykkerleder, dykker, beredskapsdykker og lineholder. Dykkerleder, dykker, beredskapsdykker skal være kvalifisert minimum i henhold til dykkerbevis klasse B. Dykker og beredskapsdykker skal være helsemessig skikket, og inneha gyldig helseerklæring. Alle på dykkerlaget skal ha den nødvendige fagkompetanse for det arbeid de skal utføre, både over og under vann.

Arbeidsgiver skal sørge for at alle som deltar i en dykkeoperasjon har nødvendig opplæring, øvelse og instruksjon for å beherske de farer som dykkeoperasjonen kan medføre, riktig bruk og vedlikehold av dykkerutstyret og bruk av førstehjelpsutstyr, inkludert oksygenbehandlingsutstyr.

Computerdykking som gjør at dykker er sin egen dykkerleder aksepteres ikke.

Det er arbeidsgiver som har ansvaret for å sikre at aktivitetene utføres i samsvar med gjeldende lover, regelverk og gjeldende prosedyrer. Det er arbeidsgivers ansvar at alt personell er kvalifisert og kjent med de lover, regelverk, prosedyrer og utstyr som er involvert i operasjonen.

Arbeidsgiveren skal påse at andre aktiviteter i operasjonsområdet ikke medfører økt fare for de som deltar i dykkeoperasjonen.

Arbeidsgiveren må ta hensyn til meteorologiske varsler for den antatte varighet av dykkeoperasjonen.

Oppdragsgiver må forsikre seg om at dykkeoperasjoner utføres i henhold til nasjonale lover og forskrifter.

Hvis flere dykkevirksomheter utfører et dykkeoppdrag i fellesskap, skal de utpeke én hovedbedrift som skal samordne de plikter og tiltak som følger av forskriften. Det skal dokumenteres skriftlig hvilken hovedbedrift som er utpekt.

1. RUTINER OG PROSEDYRER

Arbeidsgiver skal ha rutiner og prosedyrer som sikrer at dykkeoperasjonen utføres i henhold til denne bransjestandarden og gjeldende regelverk. All dykking skal skje med overflateforsynt dykkerutstyr.

Arbeidsgiveren skal skaffe til veie det personell og utstyr som er nødvendig for en forsvarlig gjennomføring av dykkeoperasjonen.

2. DYKKERLAGET

Bemanningen må stå i forhold til de arbeidsoppgaver som skal utføres, de farer som dykkerne kan utsettes for og nødsituasjoner som kan oppstå. Vurderingen av hva som er forsvarlig bemanning skal dokumenteres.

Dykkeoperasjonen skal utføres av minimum en dykkeleder, en dykker, en beredskapsdykker og en lineholder. Ved flere dykkere i vannet skal antallet lineholdere økes tilsvarende.

3. OPERASJONSLEDELSE

Dykkeoperasjoner bestående av dykkerlag under ledelse av dykkerleder skal ha en overordnet leder som er utnevnt av bedriften/entreprenøren.

4. DYKKELEDER

Dykkelederen skal ha gjennomført dykkerlederkurs. Dvs. ha to års tidligere erfaring, minimum 200 dykk og være minimum 24 år. Opplæring i dykkeledelse innebærer et dykkelederkurs og gjennomføring av et oppdateringskurs hvert femte år.

Dykkelederen skal være skikket til oppgaven og være skriftlig utnevnt av arbeidsgiveren. I den vurderingen arbeidsgiveren må foreta for å se om kvalifikasjonskravene er oppfylt, må det tas hensyn til dykkeoperasjonens vanskelighetsgrad og omfang. Dykkelederen skal avbryte dykkeoperasjonen dersom det ikke er forsvarlig å fortsette.

Dykkelederens hovedoppgaver er å:

1. Lede dykkeoperasjonen, føre dykkerlogg og ha kommunikasjon med dykkeren. Dykkerlederen må oppholde seg over vann, på dykkerstedet og ikke ha andre oppgaver enn å lede dykkeoperasjonen. Dykkerlederen skal ha kommunikasjon med tilstøtende arbeid eller annen aktivitet som kan ha påvirkning på dykkeoperasjonen.
2. Sørge for at dykkerens og annet involvert personells sikkerhet er ivaretatt under planlegging og gjennomføring av dykkeoperasjonen. Avbryte dykkeoperasjonen dersom det ikke er forsvarlig å fortsette dykket.
3. Lede overflatedekompresjon i trykkammer og sørge for forsvarlig gjennomføring av dekompresjon, samt behandling av skadet dykker etter gjeldende prosedyrer og etter råd fra godkjent dykkerlege

5. DYKKER

Dykkeren skal ha dykkerbevis for den aktuelle dybde og arbeidsoperasjon. Dykkeren skal inneha og kunne dokumentere de kunnskaper som er nødvendige for de aktuelle arbeidsoppgavene, samt behersker den aktuelle dykkemetoden og riktig bruk av utstyr.

6. BEREDSKAPSDYKKER

Beredskapsdykker skal ha dykkerbevis og være kvalifisert for den aktuelle dybden. Beredskapsdykkeren skal være plassert på overflaten, ferdig dresset med masken av og klar til å gå i vannet så snart som mulig og senest innen ett minutt. Beredskapsdykkeren skal ha minimum 15 minutter tilgjengelig bunntid uten at tidligere dykking begrenser funksjonen som beredskapsdykker. Ved spesielle faremoment under dykk, som f.eks. ved inntrengning i vrak eller undervannsstrukturer der det er behov for ytterligere bemanning med en dykker som overvåker operasjonen (tender) uten selv å delta i selve arbeidet, må det være en beredskapsdykker på overflaten.

7. LINEHOLDER

Den som skal utføre lineholderfunksjonen skal ha ansvaret for livlinen både under utførelse av dykkeoperasjonen og i en nødsituasjon. Lineholderen skal ha god kunnskap om dykking og den aktuelle dykkeoperasjonen. Lineholderen må kjenne kravene i forskriften her og sikkerhetsprosedyrene. Lineholder skal kjenne linesignalene og kunne anvende dem, og så langt det er mulig følge med på dykkerens handlings- og bevegelsesmønster. Lineholderen skal ha oversikt over aktiviteter i området og informere dykkeleder om dette.

8. KAMMEROPERATØR

Den som skal operere et luftkammer til overflatedekompresjon, og starte behandling av dykkerrelaterte skader, skal ha opplæring i bruk av det aktuelle trykkammeret.

VI. KRAV TIL HYGIENE

9. Fyllingsanlegg og pustegass

Fyllingsanlegg og pustegass skal tilfredsstillende kravene i kapittel 25 i Forskrift om utførelse av arbeid, og kapittel 5 i Forskrift om tiltaks- og grenseverdier:

<http://www.lovdatabank.no/for/sf/ad/xd-20111206-1357.html#25-1>

<https://www.arbeidstilsynet.no/regelverk/forskrifter/forskrift-om-tiltaks--og-grenseverdier/5/5-5/>

10. STØY OG VIBRASJONER

Det skal ikke forekomme støy og vibrasjoner som kan føre til helseskade eller unødig forstyrrer kommunikasjon med dykkeren eller hindrer oppfattelsen av alarmsignaler.

https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2011-12-06-1358/KAPITTEL_2#KAPITTEL_2

https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2011-12-06-1358/KAPITTEL_3#KAPITTEL_3

11. VARMEBALANSE

Ved planlegging av den enkelte dykkeoperasjon skal nødvendig utstyr være tilgjengelig for at varmembalansen kan opprettholdes under de forhold som forventes å være til stede under dykkeoperasjonen.

12. RENHOLD

Arbeidsgiver skal sørge for at det foreligger dokumenterte rutiner for renhold av dykkesystemet og det personlige dykkerutstyret.

VII. HELSEKRAV

13. HELSEKRAV

Dykkere må ha gyldig helseerklæring fra godkjent dykkerlege. Helseerklæringen er gyldig i ett år. Liste over godkjente dykkerleger ligger på nettsiden til Dykkemedisin:

<https://dykkemedisin.no/onewebmedia/Dykkerleger.pdf>

Veileder til Forskrift om helsekrav for arbeid på innretninger i petroleumsvirksomheten til havs, setter krav om test av fysisk yteevne ved årlig helseundersøkelse av yrkesdykkere. Veilederen beskriver helsekrav både til inshore og offshore dykkere. Se veilederens kapittel 14.4: [Helsekrav - endring av krav til fysisk yteevne for dykkere - veileder IS-1879 endelig.pdf](#)

[Helsekrav for personer i arbeid på innretninger i petroleumsvirksomheten til havs – Veileder til Forskrift.pdf](#)

Se også www.dykkemedisin.no

Dykkere som ved legeundersøkelse viser seg å ha sykdom eller skade som øker risiko for ulykke eller nedsatt helse ved dykkerarbeid, skal ikke sysselsettes i slikt arbeid. Dykker skal fremstille seg til ny legeundersøkelse når det oppdages helsesvikt som kan ha betydning for arbeidsdyktigheten.

VIII. HELSEMESSIGE FORHOLD

14. HELSEMESSIG BEREDSKAP

Helsemessig beredskap dekkes av AMK-sentralen. Ring 113 og opplys "Dykkerulykke". Se plakaten Initial diagnostikk og behandling av dykkerulykker: [DYKKESKADER](#)

15. RÅDGIVENDE DYKKERLEGE

Entreprenøren skal ha tilknyttet dykkerlege som skal gi råd om fysiologiske, medisinske og hygieniske faktorer av betydning for dykkerens helse og sikkerhet. Dykkerlegen skal medvirke ved utarbeidelse av sikkerhetsprosedyrer og beredskapsplaner, og kontaktes ved planlegging av dykkeroperasjoner ved behov.

16. FØRSTEHJELP

Entreprenøren skal påse at det er førstehjelpsutstyr lett tilgjengelig, og at personellet har førstehjelpskunnskaper tilsvarende behovet i det arbeid vedkommende skal utføre. Som minimum skal følgende utstyr forefinnes på dykkestedet:

- 1 stk. Munn-til-munn-maske med nippel for oksygentilførsel
- 4 stk. Engangshansker, størrelse "stor"
- 2 stk. Elastisk bind (støttebandasje)
- 1 stk. Trykkbandasje
- 2 stk. Steril kompress ca. 20 x 40 cm
- 4 stk. Brannkompress ca. 35 x 45 cm
- 5 pk Steril kompress 10 x 10 cm (Pk à 2-5 kompresser)
- 1 pk Sårplaster
- 1 rl Heftplaster, plast, 2,5 cm (rull à 5 meter)
- 1 rl Plastposer (husholdningsposer, klar plast)

- 1 stk. Bandasjesaks (kraftig)
- 1 stk. Anatomisk pinsett, ca. 12 cm
- 1 stk. Øyeskylleflaske
- 1 stk. Lommelykt (helst sterktstrålende "penlight")
- 1 fl Klorhexidin, vandig, 1 mg/ml, 100 ml
- 1 pk Paracetamol tabletter 500 mg, 20 stk.
- 1 pk Nese dråper, engangspipetter (minims)

I tillegg skal O₂ terapiutstyr være tilgjengelig på dykkestedet. Arbeidsgiver skal sikre at en skadet dykker kan behandles med oksygen kontinuerlig inntil behandling i trykkammer kan starte. Som et minimum skal oksygenbehandlingsutstyret ha kapasitet til å kunne behandle en dykker i 30 minutter beregnet ut fra en minuttventilasjon på 15 l/min.

17. TRYKKAMMER

Det skal være trykkammer på dykkestedet klart til bruk ved dykking med dekompresjonsstopp. Ved dykking uten dekompresjonsstopp bør trykkammerbehandling være tilgjengelig innen seks timer, basert på dykkemedisinske erfaringer om effekten av slik behandling.

Ved valg av trykkammer skal det legges vekt på dykkeoperasjonens varighet og omfang. Der det planlegges dykkeoperasjoner med dekompresjon, og det kan bli nødvendig med mer enn én dykker samtidig i trykkammeret, bør trykkammeret ikke ha mindre utvendig diameter enn 1,8 m. Ved andre dykkeoperasjoner som planlegges med dekompresjon bør trykkammeret ha en utvendig diameter på minimum 1,5 meter. Trykkammer med utvendig diameter ned til 1,3 m bør bare brukes ved mindre dykkeoperasjoner der dekompresjon kan bli nødvendig, og hvor større kammer ikke er tilgjengelig.

Trykkammer skal minst bestå av hovedkammer og forkammer. Minimum lengde på hovedkammeret skal være 1,8 meter.

Trykkammer skal være utstyrt med oksygenmåler. Maksimal tillatt oksygenmengde i kammeratmosfæren er 23 %. Trykkammeret skal være utstyrt med individuelt BIBS pustesystem for det antall personer kammeret er beregnet for, samt en ekstra.

Trykkammeret skal være utstyrt med nødvendig brannslukningsutstyr og radiokommunikasjon.

Det skal til enhver tid være tilstrekkelig reserveluft på flaskebank til å trykksette kammeret ned til 50 meter. Det skal være stort nok oksygenforråd til å gjennomføre behandling av dykkere, minimum 20.000 normalliter oksygen pr dykker, eksempelvis 2x50 liter med 200 bar. Oksygendump og kammereksos skal føres ut til friluft.

Ved innkjøp av nye trykkammer bør utvendig kammerdiameteren være minimum 1,8 meter.

Trykkammeret og røropplegget skal trykkprøves etter gjeldende regelverk.

IX. SELVFORSYNT SVØMMEDYKKERUTSTYR (SCUBA)

Av sikkerhetsmessige hensyn er SCUBA ikke egnet til arbeidsdykking og er derfor ikke med i denne bransjestandarden.

X. OVERFLATEFORSYNT DYKKING

Dykkerutstyret skal være konstruert og innrettet med tilstrekkelig holdbarhet og funksjonalitet slik at arbeidstakerne er vernet mot skader på liv og helse ved bruken av utstyret, herunder ulykker, belastningsskader og påvirkninger som kan medføre helseskader.

Alt utstyr som bæres av dykkeren skal være i henhold til eksisterende internasjonale, europeiske eller nasjonale standarder dersom slike finnes.

Dykkerutstyret skal være egnet for dykkeoperasjonen og være tilpasset formålet.

Dykkerutstyret skal kunne brukes uten fare for skade på liv og helse for den som utfører dykkeoperasjonen.

18. DYBDEMÅLER

Dykkerleder på overflaten skal til enhver tid kunne avlese dykkerens dybde. Utstyr som benyttes for dybdemåling skal kontrolleres årlig.

19. VARMTVANNSDRAKT

Dersom det er planlagt dekompresjon i vann og det benyttes varmtvannsdrakt må det enten være et reservesystem for varmtvannsforsyning, eller drakten må være av en slik konstruksjon at dykkeren opprettholder varmembalansen i den planlagte oppstignings/dekompresjonstid, dersom det ordinære varmtvannssystem skulle svikte.

20. DYKKERSLANGE (UMBILICAL)

Ved overflateforsynt dykking skal pusteslangen, livlinen og kommunikasjonskabelen bendsles sammen. Pusteslangens øvre ende skal være festet til dykkerplattformen slik at koplingen ikke blir belastet. Pusteslangen og innfestingene på dykkeren skal tåle de belastninger som de kan bli utsatt for.

Slangen skal tåle et indre overtrykk på 1,5 ganger maks. arbeidstrykk, min. 22,5 bar i 30 minutter uten å bli deformert eller lekket. Slangens koplinger skal være egnet for pusteslanger under maksimalt trykk og med den aktuelle pustegass som benyttes.

Slanger med koplinger skal trykkprøves minst hver 12. måned.

Dykseslangen bør merkes for hver femte meter med rød ring, og hver tidende meter med svart ring.

21. HARNESS

Harness skal bestå av solide reimer og spenner, innfesting for umbilical og fester for blylodd. Bail out-flaske kan festes på harnessen.

22. MASKE ELLER HJELM MED DEMANDVENTIL

Masken eller hjelmen skal være utstyrt med kommunikasjon, tilbakeslagsventil ved innkoblingen til dykkerslangen. Maske og hjelm må være tilkoblet reservepustegassystem (bail out).

23. FREE FLOW-HJELM

Free flow-hjelm kjennetegnes ved at den ikke har demandventil og at den kan benyttes i kombinasjon med tørrdrakt med eller uten halstetning. Hjelmen skal være utstyrt med kommunikasjon, tilbakeslagsventil ved innkoblingen til dykkerslangen og må være utstyrt med et reservepustegassystem dersom primærpustegassystemet svikter.

Ved bruk av tradisjonell type tungt hjelmdykkerutstyr (standardutstyr) kan man benytte NUI 2008-07 som et reservepustegassystem.

24. KNIV

Kniven er en viktig del av dykkerens sikkerhetsutstyr og skal kunne brukes av dykkeren til å kutte seg løs dersom vedkommende setter seg fast.

25. DYKKERSKO, BRYSTLODD OG BLYLODD

Vekten av dykkersko, brystlodd og blylodd skal ikke være større enn nødvendig for arbeidet.

26. KOMMUNIKASJON

Ved dykkeoperasjoner skal det være talekommunikasjon mellom dykker og dykkerleder på et språk som begge behersker.

Mellom dykkerleders posisjon og posisjoner som har betydning for dykkerens sikkerhet, skal det være etablert kommunikasjonssystem.

Kommunikasjonen mellom dykker og overflate skal være tydelig og ikke gi muligheter for misforståelse, for eksempel på grunn av støy fra maskiner eller redskap i nærheten.

Dersom kommunikasjonen svikter, skal linesignal anvendes og dykket avbrytes.

27. VISUELL MONITORERING

Når dykkeren er i vannet, bør vedkommende enten være utstyrt med kamera eller være monitorert av en ROV.

28. KRAV TIL DYKKEPANEL

Distribusjonssystemet for pustegass skal ha:

- Uttak for minimum to dykkere
- To separate forsyningskilder for pustegass. I tilfelle trykkfall må disse kunne avstenges fra panelet
- Bypass og omkoblingssystem
- To reduksjonsventiler som kan brukes om hverandre
- Manometer på høytrykks- og lavtrykkssiden

Reduksjonsventilen skal ha en gjennomstrømningskapasitet som sikrer dykkeren en pustegasstilførsel som er tilstrekkelig for å utføre anstrengende arbeid.

Reduksjonsventilen skal sikres mot svikt grunnet frysing.

Panelet skal være dimensjonert for dykking ned til minst 50 meters dybde.

Det skal være sikkerhetsventil på lavtrykkssiden. Denne sikkerhetsventilen skal være innstilt på minst 1 bar mindre enn pustegasslangens maksimale arbeidstrykk.

Gassblandinger som inneholder 25% oksygen eller mer anses som rent oksygen med hensyn til brann og eksplosjon, og behandles deretter. Systemer som er tiltenkt slike blandinger må være oksygenrengjort. Alle deler av gassystemet inkludert bail-out, dykkerslange, dykkepanel, flaskebank og kompressor må være forsvarlig O2-rengjort før det brukes for gassblandinger som inneholder 25% O2 eller mer.

29. KOMPRESSOR

Kompressor for dykkeranlegg skal tilfredsstille kravene i [Forskrift om maskiner, 2009 05-20, nr 544](#).

Kompressorens luft skal passere gjennom tilstrekkelig antall filtre slik at luftkvaliteten er i henhold til gjeldende forskrift, ref. Forskrift om tiltaks- og grenseverdier: <https://www.arbeidstilsynet.no/regelverk/forskrifter/forskrift-om-tiltaks--og-grenseverdier/5/5-5/>

30. FLASKEBANKER OG RESERVEPUSTEGASSYSTEMER

Mengden reservepustegass skal være nok til minimum 10 minutter pusting på maksimalt planlagt arbeidsdybde beregnet utfra et respiratorisk minuttvolum på 62,5 l/min. Krav til mengde reservepustegass overstiger uansett ikke 2800 liter.

Bail out-flasken skal koples til pustesystemet og kunne aktiveres med et enkelt håndgrep. Trykket på bail out-flasken skal kontrolleres før hvert dykk. På førstetrinnets lavtrykksside skal det være montert en overtrykksventil. Det skal være manometer tilkoblet slik at dykkeren kan avlese trykket på bail out-flasken.

Pustegassen fra dykkerkompressoren skal gå til dykkeren via en trykkutjevningstank eller høytrykksflaskebank. Det skal være montert tilbakeslagsventil mellom flaskebanker og kompressor.

Det skal alltid være tilstrekkelig reservepustegass til å kunne ta dykkerne opp til overflaten, inklusive nødvendig dekompresjon.

XI. KONTROLL AV UTSTYR

31. KONTROLL AV DYKKERUTSTYR

Entreprenøren skal kunne dokumentere årlig kontroll av alt dykkerutstyr. Dokumentasjonen skal inneholde hvem som utførte kontrollen, når undersøkelsen fant sted, hvilket utstyr som er undersøkt og testet, og eventuelle bemerkninger.

Flasker og flaskeventiler skal trykkprøves minst hvert 2. år for flasker til bruk under vann og minst hvert 5. år for øvrige trykkluftflasker.

Bruksanvisninger for arbeids- og dykkerutstyret skal følges ved bruk, renhold og vedlikehold.

XII. OPERASJONELLE KRAV

32. GENERELT

Arbeidsgiver skal før igangsetting av dykkeoperasjonen gjøre en risikokartlegging for å belyse de farer/ risikoer oppdraget kan medføre, og hvilke andre samtidige aktiviteter og lokale forhold som kan påvirke operasjonen.

Dykkeoperasjoner skal risikovurderes, planlegges, og tiltak iverksettes slik at dykkeoperasjonen kan utføres sikkert med hensyn til hvilke farer som oppdraget kan medføre for dykkeren og andre involverte arbeidstakere.

Ved risikovurderingen skal det legges vekt på alle omkringliggende forhold som kan ha betydning for dykkeoperasjonen.

Arbeidsgiver skal på bakgrunn av en risikovurdering utarbeide sikkerhetsprosedyrer for sikker dykking.

Det skal utarbeides skriftlig arbeidsinstruks for det enkelte arbeidsoppdrag og de forhold dykkeoperasjonen skal utføres under. Instruksene skal blant annet beskrive arbeidsoppdraget, fremgangsmåten for sikker gjennomføring, de spesielle forhold som kan påvirke den aktuelle dykkeoperasjonen, hvilke sikkerhetstiltak som skal iverksettes og omfatte de kvalifikasjoner som dykkeren må ha for sikker gjennomføring av oppdraget. Arbeidsinstrukser skal gjøres kjent for de berørte arbeidstakerne og overleveres i god tid før arbeidet igangsettes.

Dykkeoperasjoner skal utføres sikkerhetsmessig forsvarlig og i henhold til fastlagte prosedyrer som forhindrer dekompresjonssykdom og personskader. Entreprenøren skal sørge for at arbeidstakere som deltar i dykkeoperasjoner har god kjennskap til de aktuelle prosedyrene og har øvelse i nødprosedyrene.

Arbeidsgiver skal på grunnlag av risikovurderingen stille til rådighet det utstyret som er nødvendig for å kunne gjennomføre dykkeoperasjonen på en fullt forsvarlig måte.

Ingen enkelt feil av teknisk eller operasjonell art skal kunne få fatale konsekvenser for involvert personell i en dykkeoperasjon. Man må derfor alltid ha back-up av tekniske systemer og planer.

I planleggingen av dykkeoperasjonen må det tas hensyn til vær og strømforhold.

Når dykker er nede, skal dykkerflagg (Signalflagg Alpha) henge på et sted hvor det tydelig kan sees.

33. HÅNDBOK

Entreprenøren skal ha en håndbok som skal være tilgjengelig på dykkestedet.

Håndboken skal inneholde:

- a) organisasjonsplan for virksomheten som viser hvordan dykkevirksomheten er organisert
- b) den enkeltes plikter knyttet til dykkeaktiviteten
- c) sikkerhetsprosedyrer
- d) beredskapsplaner, inkludert nødprosedyrer
- e) arbeidsinstrukser
- f) prosedyrer for rapportering av ulykker
- g) norske dykke- og behandlingstabeller
- h) loggføring av dykkeoperasjonen
- i) vedlikeholdsrutiner for dykkerutstyret og føring av kontrollbok

34. DYKING OG DEKOMPRESJON

Dykking og dekompresjon skal foretas i samsvar med gjeldende norske dykke- og behandlingstabeller. Dykking skal gjennomføres innenfor bunntidsbegrensningene som beskrevet i tabellen.

35. EVAKUERING AV DYKKERE SOM ER UNDER TRYKK

Ved overflatedekompresjon og HBO-behandling skal det foreligge en evakueringsplan som inkluderer hvordan dykkerne skal tilbakeføres til normalt omgivende trykk.

36. DYKKEOPERASJONER FRA FLYTENDE DYKKERPLATTFORM

Når dykkeoperasjoner utføres fra flytende dykkerplattform, skal entreprenøren sørge for at plattformen er sikret mot avdrift.

37. DYNAMISK POSISJONERING

Entreprenøren skal sørge for at arbeidstakere som opererer det dynamiske posisjoneringsutstyret er opplært og trent på det aktuelle utstyret.

Et alarmsystem skal effektivt varsle dykkerleder dersom det dynamiske posisjoneringsutstyret opereres med belastninger opp mot maksimum kapasitet, eller om det av andre grunner er nødvendig å avbryte dykkeoperasjonen raskt.

Dykkere må sikres mot skader fra thrustere og propellstrømmer.

38. ARBEIDSUTSTYR

Arbeidsgiver skal sørge for at den som skal utføre arbeid under vann er kvalifisert for arbeidet. Arbeidsgiver skal påse at dykkere har den nødvendige og spesifikke fagkompetanse som skal til for å utføre arbeid under vann på en sikker måte.

Dykkeren skal ha relevant opplæring i bruk av verktøyet før det tas i bruk. Kraftverktøy skal på overflaten ha nødstop som kan koble ut kraftforsyningen. Ved sveising/brenning under vann skal strømmen kunne brytes fra dykkekontrollen.

Kravet til fagkompetanse kommer i tillegg til kravet om dykkerbevis etter denne forskrift. Fagkompetansen må kunne dokumenteres skriftlig.

XIII. LOGGFØRING/RAPPORTERING

39. MELDING OM DEKOMPRESJONSDYKK

Dykkeoppdrag som planlegges med dekompresjonsstopp skal skriftlig meldes til Arbeidstilsynet i god tid før dykkeoperasjonen igangsettes. Om det ikke er mulig å melde fra på forhånd, skal slik melding sendes så snart som mulig.

Melding sendes til Arbeidstilsynet, som har én felles adresse:

E-post: post@arbeidstilsynet.no

Post: Arbeidstilsynet, Pb. 4720 Sluppen, 7468 Trondheim

Meldingen skal inneholde:

- a) angivelse av virksomhetens navn og forretningsadresse
- b) kontaktperson, med telefonnummer og e-postadresse
- c) oppstartstidspunkt, sted og varighet for dykkeoperasjonen
- d) en beskrivelse av oppdragets art
- e) en bekreftelse om at det vil være trykkammer på dykkestedet.

Når det ikke kan meldes på forhånd, skal dette begrunnes.

40. ULYKKESRAPPORTERING

Dødsulykker og ulykker med personskade, skal meldes til Arbeidstilsynet.

41. AVVIKSHÅNDTERING

Bedriften skal ha etablert rutiner for avvikshåndtering, og skal føre intern statistikk for uønskede hendelser, næruhell og ulykker.

42. DYKKEJOURNAL

Ved dykkeoperasjoner skal følgende loggføres for hvert enkelt dykk, og attesteres av dykkeleder:

- Dato
- Dykkested
- Arbeidsoppdragets art og omfang
- Navn på deltakere og oppgavefordeling
- Dybde og trykktid-profil for hver dykker
- Gassblanding
- Eventuelle uønskede hendelser/avvik

Loggføringen skal gjøres digitalt, og opplysningene skal oppbevares i 10 år. Opplysningene skal være tilgjengelig for Arbeidstilsynet, verneombud, og den enkelte dykker. Se lenke til Arbeidstilsynets kommentarer på §26-34:

<https://www.arbeidstilsynet.no/regelverk/forskrifter/forskrift-om-utforelse-av-arbeid/4/26/26-34/>

43. STATISTIKK

Medlemsbedriftene skal loggføre følgende:

- type dykk
- dykkemetode
- dybde
- vanntid

Medlemsbedriftene sender dette årlig til NBUs sekretariat for utarbeiding av statistisk materiale.

44. PERSONLIG DYKKERLOGGBOK

Arbeidsgiver skal sørge for at dykkeren får tilgjengelige data fra dykkejournalen for føring i dykkerens personlige loggbok.

45. REGISTER OVER DYKKEVIRKSOMHETER

Alle virksomheter som utfører dykkeoperasjoner, har plikt til å registrere seg hos Arbeidstilsynet. Denne plikten gjelder også enkeltpersonforetak.

Ref. Forskrift om utførelse av arbeid og dennes §26-47. Meldeplikt:

Virksomhet som utfører dykkeoperasjoner, skal sende melding til Arbeidstilsynet med følgende opplysninger:

- a. foretaksnavn
- b. organisasjonsnummer
- c. kontaktinformasjon
- d. hvilken type dykkearbeid som utføres
- e. navn og kontaktinformasjon til dykkerlege som medvirker ved utarbeidelse og vedlikehold av virksomhetens sikkerhetsprosedyrer og beredskapsplaner, og
- f. navn og registreringsnummer på eventuelle dykkefartøy.

Virksomheten plikter å sende ny melding innen fem år ved fortsatt drift. Ved endring av opplysninger i første ledd plikter virksomheten å melde fra om dette.

XIV. BEREDSKAPSPLAN

46. PLANLEGGING OG PLIKTER

Arbeidsgiver skal utarbeide en plan for beredskap ved dykkeoperasjoner. Planen skal beskrive alle tiltak som ikke omfattes av firmaets generelle nødprosedyrer og skal tilpasses og samordnes de øvrige beredskapsplaner for virksomheten. Arbeidsgiver skal påse at beredskapen opprettholdes i henhold til beredskapsplanen.

Alle deltakere i dykkeoperasjoner skal gjøres fortrolige med prosedyrer, beredskapsplaner og med de plikter som den enkelte har i en ulykkes- eller faresituasjon.

Arbeidsgiver skal holde regelmessige øvelser for å sikre at beredskapsplanene fungerer tilfredsstillende og slik at alt personell får den nødvendige opplæringen og treningen i henhold til beredskapsplanene.